

KOOSTÖÖKOKKULEPE NR 7-6/7062

Justiits- ja Digiministeerium, registrikood 70000898, asukoht Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn, mida esindab Tiina Uudeberg (edaspidi „JDM“) ja

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, registrikood 70003218, asukoht Tallinn, Endla tn 10a, 10122, mida esindab Kristi Talving (edaspidi „TTJA“),
edaspidi koos nimetatud „pooled“ ja eraldi „pool“,

LÄHTUDES poolte ühisest huvist ja võttes arvesse, et:

- pooled lähtuvad koostöölepe täitmisel Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2024/1689, millega kehtestatakse tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et toetada tehisintellekti süsteemide vastutustundlikku kasutamist, tagades tarbijate õiguste kaitse ning edendades usaldust tehisintellekti vastu läbi töhusa järelevalve ja koostöö asjakohaste osapoolte vahel;
- tegevusi teostatakse Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide 2021–2027 rakenduskava poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti“ erieesmärgi 2 „Digitaliseerimisest kasu toomine kodanike, ettevõtjate, teadusasutuste ja avaliku sektori asutuste jaoks“ raames toetatava meetme 21.1.2.1 „Digiriik“ sekkumise 21.1.2.1 „Digilahenduste ja uuenduste väljatöötamine ja kasutuselevõtt avalikus sektoris“ raames;

sõlmisid käesoleva koostöökokkuleppe (edaspidi „koostöölepe“) alljärgnevas:

1. Koostöölepe eesmärk ja objekt

- 1.1 Koostöölepe eesmärk on tagada tehisaru usaldusvärsus, inimkesksus ning vastavus ELi põhimõtetele ja nõuetele, sh toetades seda järelevalvekompetentsi ning regulatiivse ja tehnilise liivakasti tegevuste kaudu.
- 1.2 Koostöölepe objektiks on tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689 (tehisintellekti määrus) ning selle rakendusseaduse tõhus ja koordineeritud rakendamine TTJA järelevalve- ja koordineerimispädevuse piires, samuti osaleda JDMiga koostöötegevustes tehnilise ja regulatiivse liivakasti kontseptsiooni väljatöötamisel. Koostöölepe objekti täpsem kirjeldus on toodud koostöölepe lisas 1.
- 1.3 Koostööleppega kohustuvad pooled teostama koostöölepe eesmärkide saavutamiseks ja selle täitmiseks kokkulepitud toiminguid, tegema töid ning kandma kulusid, lähtudes koostöölepe eesmärkidest, arvestades koostöölepet koos lisadega.

2. Poolte õigused ja kohustused

- 2.1 JDM õigused ja kohustused:
 - 2.1.1 Jagab koostöölepe täitmiseks teisele poolele vajalikku informatsiooni.
 - 2.1.2 Hüvitab tehtud kulutused seoses koostöölepe täitmisega TTJAle, sh:
 - 2.1.2.1 personalikulud lepingu objekti täitmiseks alates 01.01.2025 kuni 31.12.2026. a.
 - 2.1.2.2 tegevuste kulud lepingu objekti täitmiseks alates 01.01.2025 kuni 31.12.2025. a.
- 2.2 TTJA õigused ja kohustused:
 - 2.2.1 esitab enda tegevuste kohta aruanded, kaks korda aastas, hiljemalt 31. juulil ning 31. detsembril.

- 2.2.2 Annab JDMi kontaktisikule vajadusel lisainformatsiooni koostööleppe tegevuste kohta viimase poolt nõutavas vormis ja arvestab tema poolt tehtud põhjendatud ettepanekuid.
- 2.2.3 Esitab JDMi IKT rahastamise talituse nõunikule hiljemalt iga kvartalile järgneva kuu 30. kuupäevaks või vajadusel kokkuleppeliselt varem, abikõlblikkust tõendavad kuludokumendid (SAPi palgaväljavõtte ja projektijuhi palgatõendid jms) ja vajadusel muud dokumendid, mis tõendavad vahendite sihipärasest kasutamist.
- 2.2.4 Kohustub järgima perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduses ette nähtud nõudeid. Märgitud välisvahendite kava alusel rahastatavate projektide tööde teostamisel kohustub tagama Euroopa Liidu rahastamise nähtavuse, kasutades üle antava töö materjalides ning olenevalt töö iseloomust ka vastavates trükistes või pressiteadetes ning avalikel esinemistel asjakohast struktuurivahendite logo koos nõutavate viitega ning andes üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset teavet.
- 2.2.5 Ei delegeeri koostööleppes sätestatud õigusi ja kohustusi kolmandatele isikutele teise koostööleppe poole eelneva kirjaliku nõusolekuta.
- 2.2.6 Vastutab ainuisikuliselt koostööleppes teise koostööleppe poole ees võetud kohustuste täitmise eest juhul, kui TTJA hangib teenuseid, mis toetavad käesoleva koostööleppe elluviimist, või teeb selleks koostööd kolmandate osapooltega.
- 2.2.7 Juhul, kui koostööleppes tehtavate tegevuste raames töödeldakse isikuandmeid, kohustuvad pooled töötleva isikuandmeid vastavalt õigusaktides kehtestatud nõuetele. Isikuandmete töötlemise täpsem kord ja eesmärk lepitakse vajadusel poolte vahel kokku eraldi koostööleppe lisaga.
- 2.2.8 Koostööleppe pool kohustub teist poolt informeerima kõikidest olulistest asjaoludest, mis võivad mõjutada või takistada kokkuleppes sätestatud kohustuste täitmist, õiguste realiseerimist või eesmärkide saavutamist.
- 2.2.9 TTJA, sh tema töötaja, ametnik kui temaga mistahes muus lepingulises suhtes olev koostööleppe täitmisel osalev isik teavitab JDM-i tööalase tegevusega teatavaks saanud Euroopa Liidu õiguse rikkumisest e-posti aadressil vihje@justdigi.ee. JDM tagab tööalase tegevusega teatavaks saanud Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse. Rikkumisest teavitamise ja teavitaja kaitse tagamise õiguslike aluste ning kohustuste rikkumisel kohalduva vastutuse osas lähtuvad pooled [Tööalasest Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse seaduses](#) sätestatust.
- 2.2.10 Pooled ei tohi koostööleppes tulenevaid õigusi ega ka kohustusi üle anda kolmandale isikule ilma teise poole eelneva kirjaliku nõusolekuta.

3. Kulude hüvitamine

- 3.1 JDM hüvitab koostööleppe tingimustele vastavad tegelikult tehtud kulutused seoses koostööleppe täitmisega TTJA poolt. Hüvitatavate kulutuste kogumaksumus ei tohi ületada **163 382 eurot**, mis sisaldab käibemaksu.
- 3.2 TTJA esitab vajadusel rahandusministri 10.09.2014 määruse nr 30 „Kassalise teenindamise eeskiri“ § 29² lg 1 alusel riigieelarve eelnõusse planeeritud ja andmekogus menetletava välistoetuse projekti vahendite kasutamiseks taotluse Riigi Tugiteenuste Keskusele välistoetuse eelarve ehk sildfinantseerimise avamiseks rahaliste vahendite kasutamiseks enne reformi vahendite laekumist Euroopa Komisjoni poolt.

4. **Poolte vastutus**

- 4.1 Koostööleppes tulenevate kohustuste täitmata jätmise või mittekohase täitmisega teisele poolele tekitatud otsese varalise kahju eest kannavad pooled täielikku vastutust selle kahju ulatuses.
- 4.2 Kui TTJA rikub koostööleppes tulenevat kohustust ning selle alusel teeb perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse kohane rakendusüksus otsuse, mille tulemusel JDM ei saa toetust või tuleb toetus osaliselt või täielikult tagasi maksta, on JDMil õigus TTJAlt tagasi nõuda vastav summa rakendusüksuse otsusest lähtuvalt.
- 4.3 Otsuse osalise või täieliku tagasinõudmise kohta teeb rakendusüksus vastavalt Vabariigi Valitsuse ühendamääruse "Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused" §-dele 34–38.
- 4.4 Kui TTJA rikub koostööleppes tulenevat kohustust, on JDMil õigus jätta koostööleppes kokkulepitud kulud hüvitamata või vähendada hüvitamisele kuuluvat summat.
- 4.5 Pooled ei vastuta käesoleva koostööleppe täitmata jätmise või mittekohase täitmisega eest, kui see on tingitud tema tahtest sõltumatutest asjaoludest ehk vääramatute asjaoludest. Asjaolud peavad olema tõendatavad ja pooled kohustuvad võtma tarvitusele vastavad abinõud tekkida võivate kahjude vähendamiseks. Pool, kelle tegevus koostööleppe järgsete kohustuste täitmisel on takistatud vääramatute asjaolude tõttu, on kohustatud sellest kohe kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatama teisele poolele.

5. **Koostööleppe kehtivus**

- 5.1 Koostöölepe jõustub tagasiulatuvalt alates 01.01.2025. a. ja kehtib kuni 31.12.2026. a. Koostöölepet võib muuta või lõpetada üksnes poolte kirjaliku kokkuleppe alusel.
- 5.2 Pool võib kokkuleppe ennetähtaegselt lõpetada teatades sellest teisele poolele ette vähemalt 60 (kuuskümmend) kalendripäeva.
- 5.3 Koostööleppe tingimuste täitmata jätmisel või mittenõuetekohasel täitmisel on mõlemal pooltel õigus kokkuleppe lõpetada.

6. **Volitatud esindajad ja teadete edastamine**

- 6.1 JDM volitatud esindajaks koostööleppe täitmisega seotud küsimustes on **Ott Velsberg**, tel +372 5661 4194, e-post ott.velsberg@justdigi.ee, või teda asendav isik.
- 6.2 TTJA volitatud esindajaks koostööleppe täitmisega seotud küsimustes on **Jana Baljutis-Kütt**, tel +372 5851 7717, e-post jana.kytt@ttja.ee, või teda asendav isik.
- 6.3 Poole volitatud esindajal on õigus esindada poolt kõikides koostööleppe täitmisega seotud küsimustes, v.a koostööleppe muutmine, koostööleppe erakorraline ühepoolne lõpetamine ning kahjude hüvitamise nõude esitamine.
- 6.4 Koostööleppes seotud teated peavad olema vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (e-post), välja arvatud juhtudel, kui sellised teated on informatiivsed ning mille edastamisel teistele Projekti partneritele ei ole õiguslikke tagajärgi. Informatiivset teadet võib edastada telefoni teel.

7. **Koostööleppe lisad**

- Koostööleppe juurde kuuluvad allkirjastamise hetkel lisadena alljärgnevad dokumendid:
- 7.1 Lisa 1 – Koostööleppe objekti täpsem kirjeldus.

8. **Lõppsätted**

- 8.1 Koostöölepe pooled kohustuvad käituma teineteise suhtes lähtuvalt mõistlikkuse ja hea usu põhimõtetest. Koostöölepe täitmisest, tõlgendamisest, muutmisest või lõpetamisest tulenevad erimeelsused ja vaidlused lahendavad pooled vastastikusel mõistmisel põhinevate läbirääkimiste teel, kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse erimeelsused Eesti Vabariigi seadusega ettenähtud korras (mh Vabariigi Valitsuse seadus § 101).
- 8.2 Koostöölepe on allkirjastatud digitaalselt.

Justiits- ja Digiministeerium
Tiina Uudeberg
/allkirjastatud digitaalselt/

Tel: +372 620 8100
E-post: info@justdigi.ee

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
Kristi Talving
/allkirjastatud digitaalselt/

Tel: +372 667 2000
E-post: kristi.talving@ttja.ee

LISA 1 KOOSTÖÖKOKKULEPPELE NR 7-6/7062

Koostöölepe objekti täpsem kirjeldus

Toetus	Eesmärk	Tulemus	Kavandatavad tegevused
Tehisintellekti määruse rakendamine	<p>Tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689 (tehisintellekti määrus) ning selle rakendusseaduse tõhus ja koordineeritud rakendamine Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti järelevalve- ja koordineerimisasutuse pädevuse piires.</p> <p>Eesmärgiks on kaitsta avalikke huve, tarbijate õigusi/põhiõigusi, tagades, et turule lastavad ja kasutatavad tehisintellektisüsteemid vastavad kehtivatele nõuetele, on usaldusväärsed, läbipaistvad ja ohutud.</p> <p>Koostöö raames tehakse koostööd teiste pädevate asutuste, sh Euroopa Liidu institutsioonide ja teiste liikmesriikide järelevalveasutustega, et tagada määruse ühtne kohaldamine.</p> <p>Tagada tehisaru usaldusväärsus ja inimkesksus ning vastavus Euroopa Liidu põhimõtete ja nõuetega: selleks on vajalik tagada järelevalve kompetents ning pakkuda tuge tehisaru lahendamise nõuetele vastavusel läbi regulatiivse ja tehnilise liivakasti.</p>	<p>On loodud eeldused määruse (EL) 2024/1689 (tehisintellekti määrus) tõhusaks rakendamiseks vastavalt oma pädevusele, sealhulgas on osaletud JDMI eestvedamisel loodava regulatiivse liivakasti kontseptsiooni väljatöötamisega seotud tegevustes.</p> <p>On tagatud järelevalvefunktsiooni täitmine tehisintellektisüsteemide turule laskmise ja kasutamise osas, sh avalike huvide ja tarbijate põhiõiguste kaitse.</p> <p>Teostatud on tehisintellekti järelevalve valdkonnaga seotud tegevused.</p>	<p>Järelevalve teostamine sh ettekirjutuste tegemine, sunniraha kohaldamine ja vajadusel väärteomenetluse läbiviimine; koordinaatori ülesannete täitmine (tehisintellekti järelevalve valdkonnas koostöö ja infovahetuse tagamine riigisiseste ning rahvusvaheliste asutuste vahel, aruandluse koordineerimine Euroopa Liidu institutsioonidele, tehnilise ekspertiisi pakkumine järelevalveasutustele); tehisintellektisüsteemide arenduse ja testimise toetamine; tehisintellekti valdkonna sidusrühmade (sh pakkujate, tarbijate ja üldsuse) teadlikkuse suurendamine kohaldatavatest nõuetest, riskidest ja õigustest mh kaebuste ja selgitustaotluste lahendamine; koolitustel ja (välis)lähetustes osalemine.</p>

